

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Brno

Inspekční zpráva

Základní škola Vysočany, okres Blansko

Vysočany 42, 679 13 Sloup u Moravského Krasu

Identifikátor školy: 600 106 110

Termín konání orientační inspekce: 17. – 18. duben 2001

Čj.	122-291/01-05099
Signatura	ol1bu102

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Vysočany, okres Blansko je neúplná základní škola s právní subjektivitou, jejímž zřizovatelem je obec Vysočany. Škola sdružuje vlastní školu, školní družinu a školní jídelnu. Výuka pro 49 žáků je realizována ve třech třídách: první navštěvují žáci prvního ročníku, ve druhé jsou společně vyučováni žáci druhého a třetího ročníku, ve třetí žáci čtvrtého a pátého ročníku. Školní družina zajišťuje ranní a odpolední provoz v jednom oddělení.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Kvalita vzdělávání byla hodnocena na základě hospitační činnosti, která byla realizována v předmětech český jazyk, německý jazyk, matematika a prvouka. Úroveň a efektivita výuky byla sledována v oblasti plánování, přípravy a podmínek výuky, způsobu organizace, hodnocení a motivace žáků, vzájemné interakce a komunikace.

Výchovně vzdělávací činnost škola realizuje podle vzdělávacího programu Základní škola č.j.: 16 847/96-2. Hodinové dotace předmětů i týdenní počty vyučovaných hodin v předloženém rozvrhu hodin odpovídají učebnímu plánu deklarovaného vzdělávacího programu. Rozčlenění učiva do jednotlivých ročníků podle předmětů ve zpracovaných tematických plánech je v souladu s učebními osnovami, což vytváří předpoklady pro kontinuitu výuky. Z hospitované výuky lze usuzovat, že bezprostřední příprava učitelky na výuku je promyšlená a odpovědná. Vzdělávací cíle sledovaných vyučovacích hodin navazovaly na předchozí učivo, míru jeho zvládnutí a byly přiměřené složení jednotlivých tříd. V průběhu sledovaných hodin se je dařilo plnit. Při školní práci se žáky se specifickými poruchami učení se snaží učitelky respektovat doporučení pedagogicko-psychologické poradny.

Požadavky odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku na I. stupni ZŠ stanovené příslušnou vyhláškou vyučující včetně ředitelky nesplňují. Ředitelka školy si rozšiřuje své vzdělání studiem speciální pedagogiky a společně ještě s jednou učitelkou vyučuje na I. stupni již několik let. Vychovatelka školní družiny vyučuje na částečný úvazek převážně předměty výchovného zaměření. Jedna vyučující zastupuje za kvalifikovanou učitelku, jež je na mateřské dovolené. Chybějící vysokoškolské odborné a pedagogické vzdělání se projevuje pouze v menší míře v oblasti metodického vedení výuky u dvou vyučujících. Škola má k výuce odpovídající prostory, vhodně a účelně vybavené školním nábytkem. K sezení využívali někteří žáci rehabilitační nafukovací míče. V každé třídě je umístěn koberec, jež byl využíván převážně ke skupinovým činnostem žáků nebo k jejich relaxaci. Názorné učební pomůcky rozmístěné ve třídách vztahujících se probíranému učivu tvořily společně s žákovskými pracemi esteticky velmi pěkné a pro žáky dostatečně podnětné pracovní prostředí. Ve výuce žáci používali schválené učebnice, mimo učební materiály užívané v německém jazyce ve čtvrtém a pátém ročníku, jež nejsou zpracovány podle nových pravidel německého pravopisu, dále pak pracovní sešity a nakopírované materiály k procvičení probraného učiva. Využívali také drobné manipulativní učební pomůcky i doplňkovou naučnou literaturu. Z didaktické techniky byl několikrát vhodně využit magnetofon. Vybavení učebními pomůckami je celkově standardní. Nové učební pomůcky jsou pořizovány podle potřeb a finančních možností školy.

Pro dodržování psychohygienických zásad se snaží škola vytvářet odpovídající podmínky (např. pitný režim, zajištění svačin ve školní jídelně, využití kobereců ve třídě pro odpočinkové a skupinové činnosti, estetická úroveň a čistota tříd). Na únavu žáků a pokles jejich výkonnosti v průběhu vyučovacích hodin reagovaly učitelky s rozdílnou intenzitou. Využívaly většinou začlenění relaxační chvilky spojené s hudbou a pohybem, hry nebo časté

střídání pracovních činností. Rovněž dbaly na správné sezení žáků při psaní. Členění vyučovacích hodin a pracovní tempo bylo adekvátní složení žáků ve třídě.

Organizace výuky ve spojených třídách odpovídala specifickým malotřídní školy. Z jednání a chování žáků lze usuzovat, že jsou na způsob organizace vyučování a zavedený vyučovací styl zvyklí a nečiní jim takové problémy, jež by nebyli schopni sami nebo s pomocí učitelky zvládnout. Struktura sledovaných hodin odpovídala věku žáků i stanoveným výukovým cílům. Organizační pokyny byly pro žáky jasné, srozumitelné a žáci je respektovali. Problémovým žákům byla věnována individuální pomoc. Množství a výběr informací akceptoval možnost většiny žáků i náročnost probíraného učiva. Výběr metod a forem práce závisel na způsobu organizace vyučovací hodiny. Ve většině hospitovaných hodin se střídala společná práce žáků pod vedením učitelky se zadáním samostatné práce. V případě samostatných činností měli žáci vytvořen prostor a podmínky pro samostatné aktivní učení. Začleněním skupinových činností, problémovým zadáním některých úkolů v matematice, využitím hry či soutěže při opakování a procvičování učiva byli žáci dostatečně aktivizováni k tvůrčí činnosti a téměř všichni našli ve výuce své úspěšné uplatnění. Ve sledované výuce pracovali žáci se zaujetím, získané poznatky uměli ve většině případech správně aplikovat a uložené úkoly se jim dařilo dobře zvládat. V rozsahu zadávaných úkolů byla v některých případech sledována diferenciací odpovídající výkonnosti žáků.

Úvodní motivace byla ve většině případech nahrazována sdělením vzdělávacího cíle a průběhu vyučovací hodiny. V průběhu výuky byli žáci k činnostem dostatečně motivováni různými způsoby (hra, soutěž, mezipředmětové vztahy, navozování životních zkušeností žáků). Nezanedbatelným motivujícím efektem se jevil také zavedený systém dlouhodobého motivačního hodnocení, který je částečně založen na sebekontrolě a vzájemné důvěře. Zpětnou vazbu o pochopení a osvojení probíraného učiva si učitelky zajišťovaly průběžnou kontrolou, která však byla většinou omezena na zjištění počtu chyb. Metoda práce s chybou nebyla vždy efektivně využita. Hodnocení výkonu žáků bylo ze strany učitelek spíše pozitivní, s oceněním pokroku a úspěchu. Celkové zhodnocení výkonu a aktivity žáků v závěru vyučovacích hodin prováděly z časových důvodů velmi stručně samy učitelky.

Stylem, jakým učitelky vedly výuku, se snažily vytvořit dětem klidné, nestresující pracovní prostředí. Dohodnutá pravidla jednání žáci akceptovali a respektovali. V některých hospitovaných hodinách dominovala komunikace učitelky směrem k žákům, převažovala však vzájemná komunikace mezi vyučujícími a žáky. Prostor pro rozvoj komunikativních dovedností a vzájemnou komunikaci a interakci měli žáci vytvořen např. v rámci skupinových činností. Na kulturu mluveného projevu bylo dbáno s rozdílnou důsledností. Komunikace v hodině německého jazyka probíhala střídavě v mateřském i cizím jazyce. Žáci však neměli vytvořen dostatek příležitostí ke vzájemné konverzaci mezi sebou. Místy chybná výslovnost nebyla vždy učitelkou důsledně opravována. Verbální i neverbální úroveň komunikace učitelek ve výuce měla velmi dobrou úroveň.

Plánování a příprava výuky vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu a podmínkám, ve kterých výuka probíhá vykazovala velmi dobrou úroveň. Personální, materiální a psychohygienické podmínky jsou celkově rovněž velmi dobré. Organizace, metody a formy práce byly vzhledem ke stanoveným vzdělávacím cílům ve většině případech efektivní, měly převážně velmi dobrou úroveň. Motivace a hodnocení, stejně jako komunikace a interakce byla ve většině sledovaných hodin rovněž velmi dobrá.

Kvalita a efektivita vzdělávání se u jednotlivých učitelek lišila, celkově však převažovala velmi dobrá úroveň sledované výuky.

Hodnocení kvality vzdělávání

Vzhledem k výše uvedeným zjištěním je kvalita vzdělávání na I. stupni ZŠ celkově hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepce rozvoje školy je ředitelkou zpracována do roku 2003. Je v ní stručně charakterizován stav v době, kdy byl materiál tvořen včetně stanovení výhledu do konce plánovaného období. Výchovně vzdělávací práci školy, jež je považována za prioritní, je zde věnována pozornost ve všech potřebných oblastech. Roční plán práce nahrazuje zpracovaný materiál k vyhlášenému projektu pro letošní školní rok "Světlem s kapkou vody", který je zaměřen na ekologickou výchovu. Jeho součástí není vymezení základních cílů a úkolů v jednotlivých klíčových oblastech práce školy. Oba materiály, zpracovaná koncepce a celoroční plán školy, postrádají vzájemnou návaznost a propojenost. Jako stěžejní se jeví plánování krátkodobé prezentované formou týdenních plánů, ve kterých jsou rozpracovávány konkrétní úkoly organizačního charakteru s uvedením termínů a odpovědnosti za jejich plnění. Výuka probíhá podle schváleného učebního plánu deklarovaného vzdělávacího programu.

Plánování je dáno především krátkodobým operativním plánováním. Rozsah a účelnost plánování vzhledem k velikosti a daným podmínkám školy má průměrnou úroveň.

Organizování

Pro realizaci vzdělávacího programu školy a jejího provozu jsou po stránce organizační vytvořeny dobré podmínky. Kompetence, odpovědnost a povinnosti mají jednotliví zaměstnanci jasně stanoveny v organizačním řádu a v pracovních náplních. Organizace provozu školy je dána vnitřním řádem, se kterým byli žáci i rodiče prokazatelně seznámeni. Vnitřní řád není obsahově strukturován do jednotlivých oblastí podle příslušné vyhlášky, ale potřebná ustanovení jsou zde obsažena. Práva žáku v něm nejsou zakotvena. Vyučování se řídí rozvrhem hodin, který je sestaven s ohledem na plynulý chod školy tak, aby organizace vyučování odpovídala obecně závazným předpisům. Poradním orgánem je pro ředitelku pedagogická rada, která projednává především problematiku vzdělávání a výchovy žáků. Potřebné organizační a pracovní záležitosti řeší ředitelka operativně. Podněty a připomínky pracovníků akceptuje. Povinná dokumentace školy je vedena v souladu s obecně závaznými právními předpisy. Zpracovaná výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 1999/2000 podává o škole dostatek informací a může částečně sloužit jako zdroj jejího sebehodnocení. Výroční zpráva o hospodaření za rok 2000 není přesně obsahově strukturována podle § 17e odst.3 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Potřebné informace jsou rodičům předávány na třídních schůzkách. Na veřejnosti se škola prezentuje zveřejňováním výsledků školní práce svých žáků /tisk, veřejná vývěska / a pořádáním kulturních a sportovních akcí pro rodiče i veřejnost .

Výchovně vzdělávací práce školy a celkový její provoz je organizačně velmi dobře zajištěn. Kvalita a funkčnost organizačního uspořádání a informačních systémů je velmi dobrá.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitelka se snaží o demokratický způsob vedení zaměstnanců. Svým způsobem řízení usiluje o vytvoření podmínek pro uplatňování individuálních schopností a iniciativy všech pracovníků. Pro hmotnou stimulaci zaměstnanců formou nadtarifních složek mzdy slouží zpracovaná kritéria pro hodnocení, se kterými jsou všichni pracovníci seznámeni a která umožňují diferencované odměňování. Další vzdělávání pedagogů vychází především z potřeb školy. Ředitelka je podporuje a umožňuje jako jeden z možných prostředků zvýšení chybějící odbornosti a metodické zručnosti vyučujících a zkvalitnění pedagogické práce. Nekvalifikovaným učitelkám je poskytována soustavná pomoc především v oblasti metodické. Hodnocení práce zaměstnanců probíhá v závěru školního roku.

Vedení a motivování pracovníků má z hlediska jeho rozsahu a efektivity velmi dobrou úroveň.

Kontrolní mechanismy

Vnitřní kontrolní systém, pokrývá všechny oblasti výchovně vzdělávací činnosti a provozu školy. Kontrolní činnost je pravidelně vykonávána na všech úsecích a její výsledky jsou zaznamenávány (kniha závad, inspekční kniha, hospitační záznamy). Kontrola výchovně vzdělávací činnosti je prováděna pravidelně podle zpracovaného plánu hospitační činnosti. Hospitace jsou tematicky zaměřeny, jsou cílené. Ve škole jsou realizovány také vzájemné hospitace vyučujících, které slouží k výměně zkušeností a jejich prostřednictvím je poskytována také metodická pomoc začínajícím učitelkám. Výsledky provedených kontrol jsou s pracovníky projednávány, jsou přijímána potřebná opatření, jejichž plnění je následně kontrolováno. Zpětnou vazbu o úrovni vzdělávacích výsledků žáků poskytují výsledky zadávaných testů Kalibro a Scio. Nezanedbatelným kritériem úrovně vzdělávací činnosti školy a vzdělávacích výsledků je úspěšnost žáků po přechodu na spádovou školu.

Vnitřní kontrolní systém vychází z podmínek školy a je vytvořen vůči celé její organizační struktuře. Celkově jej lze hodnotit jako velmi dobrý.

Hodnocení kvality řízení

Řízení školy je založeno především na operativní činnosti ředitelky. Jeho kvalita je celkově na velmi dobré úrovni.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- povinná dokumentace školy dle § 38a odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů
- výroční zpráva o činnosti školy za rok 1999/2000

- výroční zpráva o hospodaření za rok 2000
- koncepční záměry školy do r. 2003
- roční plán školy na školní rok 2000/2001
- plán hospitační činnosti
- organizační řád školy
- zahajovací výkaz pro školní rok 2000/2001
- povinná dokumentace školní družiny
- týdenní plány práce
- tematické plány učiva pro jednotlivé ročníky a hospitované předměty
- žákovské knížky některých žáků
- vybrané písemnosti žáků

ZÁVĚR

- *Škola má pro svou výchovně vzdělávací činnost vytvořeny velmi dobré podmínky, které se pozitivně promítají do kvality sledované výuky a zároveň umožňují úspěšnou realizaci zvoleného vzdělávacího programu.*
- *Ředitelka řídí a organizuje činnost školy v souladu s obecně závaznými právními předpisy. Kvalitní řídicí práce ředitelky vytváří dobré předpoklady pro úspěšnou činnost školy.*
- *Česká školní inspekce hodnotí celkově činnost školy jako velmi dobrou.*

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu

PaedDr. Danuše Pytelová

Danuše Pytelová v. r.

V Brně dne 2. května 2001

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 4. května 2001

Razítko

Ředitelka školy

Podpis

Mgr. Jana Sehnalová

Jana Sehnalová v. r.

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel(ka) školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy (samosprávy): Okresní úřad Blansko	25. 5. 2001	379/01
Zřizovatel: Obecní úřad Vysočany	25. 5. 2001	380/01
Rada školy:-	-	-

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-------	-----------------------------	------

-	-	nejsou
---	---	--------